

[Bernhard Baunsgaard]

tyverier og indbrud. Der er tre ting, der her er grund til at nævne: ved indbrud i villaer er det 11,8 pct. af de mistænkte. Ved indbrud i pengeinstitutter er det 22,6 pct., og ved tyveri fra biler er det 10,6 pct. Når vi så kommer til – jeg skal nøjes med det – vold af særlig farlig karakter, er det 1,0 pct., der varetægtsfængsles, og ved vold mod sagesløs er det 4,4 pct. Det kunne tyde på, at vi anvender det i mindre grad her.

Spørgsmålet er for mig: kan vi ikke få sat de undersøgelser i gang, som Dommerforeningen, senest i dens pjece af september 1985, henviste til at vi for længst havde fået lovnings på, nemlig undersøgelser af, hvordan vi bruger det?

Hvis vi spørger, hvordan varetægtsfængsling virker, så har vi i den samme undersøgelse fra Den Kriminalpolitiske Forskningsgruppe fra juni 1983 – den har nr. 23 – en opgørelse af, hvordan det er med hensyn til at dømme de varetægtsfængslede i overensstemmelse med det, de er anklaget for.

Vi har en tilfredsstillende overensstemmelse, når det gælder samtlige varetægtsfængslede, 84 pct. Men der er én undtagelse, og det er ved varetægtsfængsling for vold. Her er der 57 pct. overensstemmelse, og resten, altså 43 pct., er ikke i overensstemmelse med hovedanklagen. Der er ikke så forfærdelig mange, der fuldstændig frikendes, men der er en stor uoverensstemmelse, og det er det eneste sted, der er det.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om det dog ikke var rimeligt at imødekomme domstolens krav, når det gælder det her, om, at vi giver dem bedre ressourcer – det står også i den pjece, jeg nævnte før – sådan at vi hurtigt kan få det afgjort. Er der ikke grund til at gøre opmærksom på, at i 80-90 pct. af voldstiltældene er der tale om drukkenkab hos begge eller i hvert fald hos den ene? Er der ikke grund til at gøre opmærksom på, at der findes tilfælde – hvor hyppige de er, ved jeg ikke – hvor politiet ikke har brugt adgangen til at varetægtsfængsle, nemlig fordi man er bange for, at han eller hun skal stikke af, for, at han eller hun skal ødelægge beviser, og endelig for at hindre gentagelsestilfælde? Dommer Heurlin fra Næstved har skrevet en kronik i Jyllands-Posten, som påpeger, at politiet ikke anvender den adgang, de har. Var der ikke grund til at gøre opmærksom

på det, før vi går til angreb på menneskerettighederne?

(Kort bemærkning).

Torben Lund (S):

Jeg skal også gøre det kort. Jeg vil sige både til fru Ebba Strange og til hr. Bernhard Baunsgaard, som jo argumenterede for, at man ikke skulle udvide mulighederne for varetægtsfængsling, at den måde, man argumenterer på, i virkeligheden er udtryk for, at man ikke mener, at der bør kunne varetægtsfængsles overhovedet. Man bruger – det var hr. Bernhard Baunsgaard – udtrykket, at der ikke må være straf uden dom. Det er jeg principielt fuldstændig enig i at der ikke må være. Men hvis man vil gennemføre det så konsekvent og man fremhæver menneskerettighederne i den forbindelse igen og igen, så må det vel være sådan, at man ikke kan have varetægtsfængslingsregler overhovedet.

Jeg vil da godt høre, om det virkelig er opfattelsen, at man f.eks. i en grov voldtægtssag ikke skulle kunne varetægtsfængsle af hensyn til retsfølelsen hos borgerne her i landet og også af hensyn til ofret. Jeg mener i hvert fald, at det vil være dybt anstødeligt. For mig er det også dybt anstødeligt, at man i dag ikke kan varetægtsfængsle i meget grove voldssager, hvor folk er maltrakteret, hvor der er brugt slagvåben mod fuldstændig sagesløse mennesker, og hvor der måske oven i købet foreligger en tilståelse fra den eller de pågældende voldsmand. Det virker i hvert fald på mig anstødeligt, at der ikke skal kunne varetægtsfængsles i de tilfælde.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Vi har fra SFs side støttet de varetægtsbestemmelser, vi har i retsplejeloven i dag, og det ved hr. Torben Lund godt. Jeg konstaterer, at varetægtsfængsling er straf før dom, og fordi det er det, og fordi det også er det med de tilfælde, vi allerede har i dag, synes jeg, vi skal være utrolig, fantastisk varsomme med at udvide de muligheder, der ligger i det.

Når hr. Torben Lund siger, at der ikke kan varetægtsfængsles i de tilfælde, han har nævnt af grov vold, så er det ikke rigtigt. Går vi straffelovens paragraffer om grov